

Mottagare
Regionstyrelsen

Mål och budget 2026 - 2028

Förlag till beslut i regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Driftbudget 2026 fastställs
- Regionfullmäktiges direktiv och rekommendationer till nämnderna godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade i juni 2025 om driftsbudget för nämnderna 2026 samt investeringsbudget för 2026 och 2027.

Totalt beslutades i juni om tillskott till nämnderna år 2026 på cirka 372 miljoner kronor (mnkr) vilket motsvarar en ökning med 5,4 procent. Löneökningar står för 130 mnkr, demografi och medicinskteknisk utveckling påverkar resursfördelningsmodellerna och innebär en höjning av nämndernas ramar med 81 mnkr. Posten för interna priser och externa avtal innebär en ökning med 71 mnkr. Utöver dessa grundförutsättningar beslutades om ramtillskott på totalt 106 mnkr.

Enligt den nya skatteunderlagsprognosen från oktober 2025 kommer skatteintäkter, generella bidrag och utjämning bli lägre än tidigare beslutad budget. Det budgeterade resultatet för 2026 minskar därför från 75 mnkr till 57 mnkr. Efter majoritetens tillägg på 5,1 mnkr blir det budgeterade resultatet för 2026, 52 mnkr, -9 mnkr 2027 och -86 mnkr 2028.

Det budgeterade resultatet är fortfarande för lågt för att nå upp till en resultatnivå på minst 2 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.

Ärendebeskrivning

Region Gotlands slutliga budget för kommande år beslutas av regionfullmäktige i november. I beslutet ska också finnas den skattesats som ska tillämpas kommande år.

Enligt kommunallagen ska budgeten alltid upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

Underlag till ärendet till regionstyrelsen är:

- Regionfullmäktiges direktiv och rekommendationer till nämnderna.

- Plankalkyl 2026–2028 (enligt RF budgetbeslut i juni, skatteprognos 2024-10-03, pensionsprognos Skandia 25 08 31.
- Ramberäkning med fördelad driftbudget per nämnd 2026 och plan 2027–2028
- Finansförvaltningsbudget för 2026 samt plan 2027–2028

Efter regionstyrelsens beslut om budget 2026 och plan för 2027–2028 kompletteras med följande dokument till regionfullmäktiges behandling av ärendet.

- Resultatplan för åren 2026–2028 (visar hur resultatet ser ut under perioden)
- Finansplan för åren 2026–2028 (visar hur verksamheten finansieras under perioden)
- Balansplan för åren 2026–2028 (visar hur tillgångar, skulder och soliditet utvecklar sig under perioden)

Regionfullmäktige beslutade i juni 2025 om driftsbudget för nämnderna 2026 samt investeringsbudget för 2026 och 2027. I november 2025 tas slutligt beslut om driftbudgeten samt hur hög skattesatsen ska vara nästa år.

Totalt beslutades i juni om tillskott till nämnderna år 2026 på cirka 372 miljoner kronor (mnkr) vilket motsvarar en ökning med 5,4 procent. Varav medel för löneökningar står för 130 mnkr. Demografin och den medicinsktekniska utvecklingen påverkar resursfördelningsmodellerna och innebär en höjning, av nämndernas ramar med 81 mnkr. Posten för interna priser och externa avtal innebär en ökning med 71 mnkr. Utöver dessa grundförutsättningar beslutades om ramtillskott på totalt 106 mnkr.

Det budgeterade resultatet 2026 var i juni 75 mnkr, enligt den nya plankalkylen från oktober 2025 minskar resultatet till 52 miljoner kronor 2026, -9 mnkr 2027 och -86 mnkr 2028.

Bedömning

Region Gotlands ekonomi har förbättrats 2025, men har ännu en bit kvar till att nå målet om god ekonomisk hushållning. Prognosen för årets resultat är ett överskott på 55 mnkr och balanskravsresultatet beräknas bli 67 mnkr. Nämnderna prognostiserar sammantaget ett överskott och prognosen för årets resultat och balanskravsresultatet är positiv. Det är mycket positivt att nämnderna på helheten väntas klara budgeten. Det finns dock, trots den positiva prognosen, en underliggande obalans mellan verksamhet och ekonomi. Orsakerna till förbättringen i årets prognos är främst stora tillfälliga riktade statsbidrag. Eftersom dessa statsbidrag inte är permanenta är det mycket angeläget att nämnderna fortsätter att anpassa sina verksamheter efter beslutad budget.

Likviditeten är fortsatt svag på grund av höga investeringsutgifter. Den totala låneskulden uppgick per 31 augusti till 886 mnkr och prognosen är att ytterligare 90 mnkr behöver lånas upp innan årsskiftet 2025/2026.

Kontokrediten har utökats från 300 mnkr till 400 mnkr. Ett nytt lån på 100 mnkr togs upp i april och i juni togs två nya lån på sammanlagt 110 mnkr upp.

Det budgeterade resultatet är fortfarande för lågt för att nå upp till målet på en resultatnivå på minst 2 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.

Regionen har begränsade möjligheter att öka sina intäkter men kan påverka sina kostnader. Det är viktigt med ett fortsatt fokus på ekonomin och att nämnderna håller budget. Åtgärder behöver därför vidtas för att minska kostnaderna i de olika verksamheterna så att resultatmålet uppnås. Dessutom behöver investeringarna prioriteras så att de årliga investeringsutgifterna hamnar på en lägre nivå. Dessa åtgärder är nödvändiga för att klara de finansiella målen och uppnå en god ekonomisk hushållning framöver.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktiges direktiv till nämnderna

Plankalkyl 2026–2027 2025-10-03

Kompletterande beredningsunderlag till budget 2026–2028, 2025-09-26

Finansförvaltningsbudget för 2026 samt plan 2027–2028

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-14

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Marlene Bernfalk Karlsson
tf Ekonomidirektör

Skickas till

Samtliga nämnder